

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . „ 42—
četrt leta . . . „ 21—
za mesec . . . „ 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . „ 50—
za četrt leta . . . „ 26—
za mesec . . . „ 9—

Jugoslavija

Plačano do

Licijalna knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe brez
pošiljateljstva denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

računajo po po-
prostoru in si-
visok ter 45 mm
stor za enkrat
večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu števil. 19. Telefon
števil. 860. — Upravištvo je na Marijinem trgu
števil. 8. — Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inzeratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisli
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Španska priznala Jugoslavijo. — Tržaški dogodki v italijanskem parlamentu. Monarhistično gibanje v Nemški Avstriji.

**Kaj pomenijo srbski ra-
dikalci za Jugoslavijo? —
Pašičev greh.**

Nahajamo se v ministrski krizi. Večina ljudi se vprašuje, odkod je prišla ta kriza. Ali so res samo osebni razlogi, ali je to res le korito?

Odgovor na to vprašanje je lahek. Treba samo poznati, s kom imamo opravka. Nekaj že čuti o naši ljudje, zlasti sedaj, ko napadajo Protičevci in Pašičevci nas Slovence, da smo proti Srbom, ker hočemo braniti kapitaliste itd. Resnica je ravno nasprotna. Pašičevec finančni minister Ninčič tira državo v pogubo. Sedaj nam hoče zamenjati 5 K za 1 dinar! Prej je rušil našo valuto, kolikor jo je še ostalo po avstrijskem polomu. Uničuje nam armado. On je tisti, ki je zakrivil, da se plače ne izplačujejo redno. On je zakrivil, da še danes niso likvidirani zneski za važne narodne in državne namene, — o čemur za danes še nečemo javno govoriti ne iz ozirov nanj, ampak na nas same — on je s tem skrivaj raznih neredov, skrivaj draginje, skrivaj, da pada naš kredit . . .

Radikalci so pritirali na rob propada Srbije s svojo korupcijo, ki vpije do neba. Sedaj bi radi storili isto z Jugoslavijo. Drže se korita, — vse drugo jim ni mar. In ker pošteni narodnjaki, ker naši poslanci zahtevajo redno upravo, so radikalci pobesneli, in napravili krizo. Ministrska kriza je kriza države.

Mi se ne obračamo proti Srbom. Nasprotno: Odpraviti hočemo one korupcioniste, ki škodujejo v jednaki meri Srbom kakor Hrvatom in Slovincem.

Kar so radikalci pri Srbih, to so klerikalci pri nas. Dr. Korošec je dal svoječasnno firmo za narodno borbo proti Avstriji. Pri tem je pa SLS vedno gledala, ali ne gre predaleč, ali se morda le ne bo obrnilo še po avstrijsko . . . Še septembra 1918 so hoteli s shoda SLS poslati njeni sedanji vodje udanostno brzovjavo Habsburžanom in še po polomu so zanje molili.

Danes silijo vsi ti skup. Grehi, ki so jih napravili vsi naši klerikalci in pa liberalni stari pod Avstrijo, grehi, ki so jih Pašičevi Velikosrbi delali po Rusiji in ki jih je Pašič sam napravil proti Jugoslaviji, — ti grehi prepovedujejo tem ljudem povratek med poštene Jugoslovane. Zato jih je treba razkrinkati. Mi svoje revolucije ne damo uničiti od onih takozvanih vodij, proti katerim je bila naperjena. Pošteni Slovinci, Hrvati in Srbi! Ujedinimo se proti reakciji klerikalcev, radikalcev, raznih starih politikov, ki bi v svojo rešitev hoteli zvezo vseh teh strank, in proti socialdemokratom, ki niso nič boljši.

In sedaj čujmo, kar poročajo naši emigranti, ki so gledali razvoj „Velike Srbije“ in ki vedo, zakaj smo mi danes doma in na konferenci nasproti zaveznikom v tako slabem položaju: Pašičeva velikosrbska politika, ka-

ter je dosledno morala biti proti jugoslovanska in šla tudi proti pravi življenjskim interesom Srbije same, je neizmerno škodovala narodu v notranje in zunanje političnem oziru. V notranje političnem oziru je podpirala separatistične tendence, onemogočevala ali vsaj poskušala onemogočiti sklad vseh treh jugoslovanskih plemen na osnovi popolne enakopravnosti in enakovrednosti, skušala izkoristiti ogromne žrtve Srbije, ki so bile doprinešene za naše osvobojenje in zjedinenje za separatistične srbijske, ali bolje strankarsko-staroradikalne svrhe in s tem tudi poskušala ponižati moralno vrednost teh žrtev.

V zunanje političnem oziru predstavljala je problem našega osvobojenja in zjedinenja v obliki, ki nikakor ni odgovarjala mišljenju niti Jugoslovancov, niti naprednih elementov, ki so se nahajali v vseh zavezniških državah. Metoda, katere se je Pašič pri tem posluževal, odzujala je še bolj simpatije zavezniške javnosti in vlad napram jugoslovanskemu problemu. Škoda, ki je iz tega izšla, je bila dvojna. Predvsem Srbija sama ni upoštevana tako, kakor bi to zasluževale njene žrtve, a drugič je naš mednarodni položaj oslabiljen, ker so vse države dobro informirane o naši notranji neslogi, kakor tudi o obstoju dveh diametralno nasprotnih si naziranj o rešitvi našega problema.

Da doseže svoj cilj, je gledal Pašič predvsem na to, da ubije ugled jugoslovanskega odbora pri zavezniških vladah, da pokaže srbsko vladu kot edino upravičeno, da skrbi za osvobojenje in zjedinenje Jugoslovancov, med tem ko naj bi bil pri tem J. O. samo pomožen organ. Dalje pa je imela biti tudi efektivna pomoč, katero so doprinesli Jugoslovanci za svoje osvobojenje, predstavljena kot nad vse malenkostna, odnosno v zelo mnogih slučajih, šla je Pašičeva politika sistematično za tem, da odbije od sebe pomoč Hrvatov, Slovincov, in Srbov, ki so čutili jugoslovanski, kot nepoželjno.

Da navedem nekoliko faktov v vtelnjitev teh trditvev.

1. V kampanji, ki se je vodila med Italijo in Jugoslovani glede jugoslovanskega ozemlja, ki ga je vindi- ciral Italija, je bil eden glavnih argumentov italijanskih, da Srbija pridobi še enkrat toliko, kakor je imela pred vojno. Srbska vlada ni nikdar izpodbijala te trditve, tako da se je po pravici moglo smatrati, da Srbija osvaja, a ne osvobaja jugoslovanske zemlje.

2. Jugoslovanski odbor ni imel nikake ingerencije celo v pogledu takih stvari, ki bi morale izključno spadati v njegovo kompetenco, n. pr. propaganda in organiziranje jugoslovanskih prostovoljcev. Ravnotako malo na politični kurs poslanikov in podčinjenih diplomatskih uradnikov, ki so se postavljali ne samo brez sporazuma J. O., kar bi bilo umevno, ki so imeli striktno, dasi tajne naloge, da delajo v pravcu nasprotnem intencijam J. O. (poslanik v Londonu Bošković, sekretar Petrovič, poslanik Ristić v Rimu) z njegovo izjavo o par sto kilometrih več ali manj obrežja Jadranskega morja, Voja Jovanović, šef presburoja

v Washingtonu, generalni konzul Pu- pić, poslanik Vesnić (čegar nastop v Ameriki je napravil najmučnejši utis na Jugoslovane v Ameriki in zelo klavern na amerikansko vladu) itd. itd. Podatke o tem dobite pri J. O.).

3. Velikosrbska politika Pašiča je napravila na Jugoslovane mučen vtis. Razen par problematičnih in nikogar ne vezajočih abstraktnih izjav, katerim pa je nasprotovalo celo delovanje Pašičeve vlade, zlasti jasno, odkar je padel koalicijski kabinet, niso imeli Jugoslovani nikake garancije o tem, da ne misli Pašičeva vlada postopati z Jugoslovani tako, kakor je postopala z Macedonci. Tudi mnenje med zavezniški, zlasti med našimi prijatelji, zahtevalo je ureditev teh nesrečnih odnošajev med J. O. in srbsko vladu. Došlo je do krfske deklaracije, ki je pa ostala za Pašiča samo na papirju. Nikakih tudi najmanjših faktičnih izprememb ni nastalo vsled krfske deklaracije. Pašič je paševal dalje. Njegovi organi so pisali o „serbian speaking province of Austria Hungary“, o „great Serbia“ itd., tolmačili deklaracijo v velikosrbskem smislu (Srpski dnevnik v Njujorku). Srbi, ki so bili poslani v inozemstvo v svrhu propagande z masnimi plačami, imeli so instrukcije, delati velikosrbsko propa- gando (Savić, Albala, Alkalaj itd.), knjige, ki so bile izdane in plačane od srbske vlade, bile so več ali manj v velikosrbskem duhu (Savićeva Sant eastern Europe, s karto Sir Arthur Evansa, po kateri bi pripadel Italijan- nom Trst, Istra in obrežje do Tržiča, Petrovič itd.). (Konec prih.)

Odgovor na italijanske laži.

II.

V poglavju, ki je okrašeno z na- slovom: „Italijanska lojalnost s prebivalci tuje narodnosti“, se nahaja ta-le odstavek: „Glejte Slovence pri Cividadi, ki so že od leta 1866. pod Italijo, ki jim je dala popolno narodno svobodo, tudi v slovenskih šolah. Zato so bili vedno zelo zadovoljni: nikdar niso želeli, odtrgovati se od Italije, toda so še sedaj v svetovni vojni bili hrabri in vredni italijanski vojaki.“

Cudno je, da ni prepovedala ita- lijanska vlada sama piščeve budalosti, da imajo Slovenci v Čedadu „po- polno narodno svobodo, tudi v slovenskih šolah“, kajti vsak najpriprostejši človek ve, da niso imeli Beneški Slovenci nikdar nobene slo- venske šole — in bo ta poskus tako očitnega varanja vrgei nekoliko luči na druge laži, ki niso za navadnega človeka na prvi pogled vidne. Med take bolj prikritke laži spada v tem poglavju krošnjarenje z odstotki, češ, da bo imela Italija med srednjeevro- pskimi državami še najmanj tujega na- roda pod seboj.

Ne glede na to, da bi pisec pač težko povedal, na kaki podlagi je iz- računal te odstotke, leži vsa perfidna umazanost v tem, da skuša rešiti vprašanje s pomočjo odstotkov. Če navaja n. pr. da bo obsegala Čeho- slovaška 30% tujih narodnosti, Italija

pa le 350%, bi mu moralo biti znano (in mu najbrže tudi jel), da so Čehi na svojem ozemlju pravi prebivalci in in so se Nemci le pozneje naselje- vali med njimi, zato nimajo vzroka, da bi šli razbijati državo tem prise- ljencem na ljubo, ki jim jih je vsilila avstrijska vlada. Iste pravice kakor Čehi na Češkem in Slovaškem imamo mi na Jadranu in v Primorju, kjer prebivamo že od 6. sto- letja in so se šele pozneje vsilili med nas Italijani iz polotoka, ker jim domovina ni mogla dati kruha. To, se zdi, signore Babudri tudi uvideva, zato končava po prusko: „Končno si zapomnite, da Italija ni tukaj samo začasno, pač pa ostane trajno.“

Kakor nikjer, tako ne moremo tudi tukaj pritrditi gospodu Babudriju in upamo, da ni mogoče daleč čas, ko bo spremenil svoj Babudri v — Babuder ali pa še kako drugače, kar se mu zdi danes „barbarsko“.

Odstavek „Italija ni uboga“ je tako zanimiv, da ga je treba polovico prepisati dobesedno: „Finančno stanje je v Rusiji strašno. Iz poročila ruskega finančnega komisarja posnamemo, da so znašali državni stroški v letu 1918, 47 milijard. Dohodkov je bilo v prvem polletju 600 milijonov rub- ljev, v drugem pa 12.730 milijonov rubljev; tedaj je bilo v prvi polovici leta 1918, 17 milijard in v drugi po- lovici nad 26 milijard primanjkljaja. Nobeni davki ne donašajo toliko, da bi se pokrili proračun. Slovenski dnev- nik „Edinost“ št. 77, dne 19. marca 1919, stran III, letnik XLIV, piše: „V primeru z Rusijo smo mi v nebesih.“ Mi smo sedaj pod Italijo, tedaj smo z ozirom na gmotno stanje v nebesih!“

Kar se tiče „Edinosti“ je jasno, da je iztrgan citat iz kakega odstavka, ki je bil naperjen proti boljševikom in da je razumeti „nebesa“ v tem smislu, da so razmere tu znosne, pa ne morda zato, ker so ti kraji sedaj pod Italijo, ampak zato, ker ni tu boljševizma.

Pa to je postransko in zanimivo samo v toliko, v kolikor zopet kaže, kako pošten je pisec. Glavno pri stvari je, da si je izbral za primer boljševiško Rusijo, da bi mogel po- kazati, da Italija ni uboga. Torej ni mogoče primerjati Italije s kako drugo državo kot Rusijo, kjer divja revolu- cija in boljševizem že dve leti in se samo podira, a ne dela nič? Da, da, Italija in Rusija imata danes gospo- darski velike sorodnosti in ni vzroka dvomiti, da bosta v bližnji bodočnosti ne samo podobni — ampak enaki v vsakem oziru.

Da bi dokazal, kako razvita je trgovina, je zopet hlastnil Babudri kakor lačen pes po kosti po nekem odstavku v „Edinosti“, ki se glasi: „Mi smo želeli in želimo tudi danes iz celega srca edinost med latinskimi in jugoslovanskimi narodom. Želimo, da uvidijo Lah, kako velikega gospo- darskega pomena je zanje, ako se ustavi nemško prodiranje pro- ti Adriji: „Od ene strani Italijani, od druge Slovenci, Hrvatje, Srbi in Bolgari.“

K temu citatu pristavlja pisec: „Je prav tako! Toda tudi vi, dobri

Slovenci, bodite naklonjeni Italiji vpricho tega, da imajo Jugoslavlani toliko koristi od nje. To je dokaz, da Italija ni revna, če njena prijaznost more dati koristi.“

Torej zato, kar delajo po zasedenem ozemlju kakor Mladoturki po Armeniji, naj bodo „dobri Slovenci naklonjeni Italiji, ker imajo koristi od nje.“ Kake neki? Obcestne škarpe in makarone smo plačali, da pa bi se mi poitalijančili zato, da ne bi Nemci ogrožali Italijanov — to je pa vendar malo prevelika zahteva!

Pa pisec hoče dokazati, zakaj moramo biti v dobrih razmerah z Italijo, ker bomo namreč navezani na njene industrijske izdelke in navaja kot vzgled napredka italijanske industrije ta-le stavek: „Ogija in premoga ima (Italija) dovolj. Leta 1900. je došlo v laška pristanišča iz Angleškega 4.516.000 ton, leta 1917. že 10.834.000 tona. V mirnem času pa bo vsega več.“

To je jasno: Čim več premoga dovaža Anglija Italiji, temveč ga ima! Kaj pa, če bi Anglija naenkrat prenehala — z dovozom? Potem bi ga bilo toliko kot možganov pod pisarjevo črepinjo! (Dalje prih.)

Obmejni komisariji.

Ob priliki člankov g. dr. Štefančiča se „Slovenec“ po dosedaj znanem načinu njemu lastnega časnikarskega boja ni vstrašil napasti institucije ter osebe obmejnega komisarija na docela nestvaren način. Prepričani smo, da se ta napad ne bi zgodil, da obmejni komisariji na veliko jezo klerikalne gospode niso podrejeni poverjeniku za notranje zadeve in deležni njegove „upravné modrosti“, ki se izraža v raznih kompetencah in ki v svoji državniški dalekovidnosti in svojih demokratskih načelih prikrito grozi uradniku, ki se slučajno politično udeležuje na njim neljub način. Spricho osebnih zvez in političnega prijateljstva, radovednemu „Slovencu“ ne bo težko dognati delokrog obmejnih komisariatov, ki imajo hvalabogu prav obširno kompetenco, za katero upravni ženi S. L. S. noče vedeti, ker nima o njej ničesar odločevati. Če pa bi še ta gospod, ki je gotovo vseveden, o tem ničesar ne znal, pa naj povpraša razne ljubljanske kapitalistične magnate „Slovenčevega“ političnega prepričanja, ki delajo potom izvoza sijajne kupčije s tako hvalisano Avstrijo. Ali je institucija obmejnih komisarijev potrebna, je lahko „Slovenčeva“ gospoda drugega mnenja, žal pa njeno mnenje ni odločujoče, zato ne preostaja drugega kakor — časnikarska gonja. Da se je g. dr. Štefančič upal oporiti vladnemu organu „Slovencu“, zato zasluži, da se privleče pred oltar sv. Kompetence in se ga tam pred kompetentnim poverjenikom obglavi. Končno naj „Slovenec“ še pove, da so obmejni komisariji sami legijonarji, ki so med vojno delali vse kaj drugega, kakor pa so učili „Slovenčevi“ avstrijsko-habsburgovski nauki. Sicer pa mislimo, da se je „Slovenec“ v svojem poveljevanju Dunaja prenačil; od torka sem v njegovih očeh veliko več velja — Pešta.

Mirovna konferenca.

Pred rešitvijo jadranskega vprašanja. — Mirovna konferenca gre na dopust.

k LDU Saint Germain, 8. avg. (DunkU.) Po »Journalu« pravi »Gazetta del Popolo«, da upa mirovna konferenca do 25. avgusta rešiti jadransko, bolgarsko in romunsko vprašanje, ter da upa, da se do tega dne podpiše tudi avstrijska mirovna pogodba. Maloazijsko vprašanje bi se potem odgodilo, ker je treba čakati na odločitev Amerikancev glede prevzetja mandata. Konferenca namerava iti na 14 dnevni dopust.

Vrhovni svet priporoča zmernost.

k LDU Pariz, 7. avgusta. (DunkU.) Po poročilih listov je vrhovni

svet izjavil, da so pogoji za premirje, ki so bili naloženi Madžarski in Romunski in ki kršijo pravice Čehoslovakov, Jugoslovancev in Italijanov, pretrdi. Vrhovni svet priporoča zmernost.

Jugoslavija.

K rešitvi ministrske krize.

j LDU Belgrad, 7. avgusta. Regent Aleksander je poveril sestavo vlade g. Ljubi Davidoviču, dosedanjemu ministru za prosveto, da sestavi kabinet, ki bi mogel delovati z narodnim predstavništvom, naj si bo koncentracijski ali koalicijski.

j LDU Belgrad, 7. avgusta. Predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič je konsultiral gospoda Jašo Prodanoviča (samostalca izven demokratske zajednice), da mu sporoči svoje mnenje o sedanjih krizi. Govori se, da je radikalni klub izjavil, da ne želi priti v nikako vlado sporazumno z demokracijo.

j LDU Belgrad, 8. avgusta. Presbiter je pooblaščen izjaviti, da pooblaščen minister Balugdžić ni nobenemu časnikarju podal kake izjave o ministrski krizi.

En milijon zlatega denarja zaplenjen.

j Maribor, 7. avgusta. (Izv. por.) Dne 5. t. m. je pregledoval v Spilju fin. nadp. Josip Zabukovšek prtljago pri popoldanskem vlaku Maribor-Dunaj. V kupeju drugega razreda se je nekdo legitimiral kot kurir z angleško legitimacijo, ker se je pa kontrolni zdel »kurir« zelo sumljiv, je pregledala njegovo prtljago in našla v površniku precej zlatega denarja. Tudi v predaju pod sedežem je bilo mnogo zlata. Zaplenjena vsota znaša en milijon francoskega, angleškega in drugega zlatega denarja.

Španska priznala Jugoslavijo.

j LDU Belgrad, 8. avgusta. Španski minister za zunanja dela je uradno obvestil jugoslovanskega poslanika v Madridu, da španska vlada priznava novo kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev in njegovo vlado v Belgradu. Hkrati je španska vlada izrazila iskrene želje za blaginjo in napredek jugoslovanskega kraljestva, s katerim želi imeti srečne odnose dobre in iskrene prijateljstva.

Sosedne države.

Monarhistično gibanje v Nemški Avstriji.

e Maribor, 8. avg. (Pos. por.) »Tagespost« poroča, da se vršijo v dunajskih političnih krogih diskusije v prilogi monarhističnemu gibanju, odkar je bivši nadvojvoda Jožef Habsburški diktator na Madžarskem. K novi habsburški monarhiji naj bi pripadli tudi južni slovenski kraji bivše štajerske in koroške kronovine. V zvezi s tem gibanjem so tudi zadnje politične aretacije na Dunaju, kjer so dognale oblasti, da gre za resen komplot proti visokim vodilnim osebam, posebno proti predsedniku Seitzu in državn. kanclerju Rennerju.

Zborovanje dunajskih komunistov.

e LDU Deutsch Altenburg, 8. avgusta. (Brezlično). Včerajšnje zborovanje dunajskih komunistov, na katerem so našli 600 udeležencev, je poteklo popolnoma mirno.

Iz Italije.

Tržaški dogodki v italijanskem parlamentu.

1 Ldu. Reka, 8. avgusta. Italijanski poslanec Marangoni je v italijanskem parlamentu vložil interpelacijo zaradi krvavih dogodkov v Trstu. Iz odgovora ministrskega predsednika Nittija je razvidno, da so pri napadu na slovenske narodne institucije sodelovali tudi italijanski oficirji. Ako je to istina, je naglašal Nitti, bodo vojne oblasti podvzele potrebne korake. Dva

nova guvernerja, ki sta bila zadnje dni nameščena, sta dobila navodila, naj v novih krajih delujeta v pomirljivem duhu napram narodnim manjšinam, ker noče Italija kot dežela svobode in demokracije izvajati nobenih nasilnih asimilacij. Poslanec Marangoni je v svojem govoru naglašal, da se ne smejo omalovaževati dogodki v Trstu. Vso odgovornost zanj nosijo oni krogi, ki so vodili propagando proti delavcem, katere so nazivali z avstrijskimi slugami, dasiravno so bili prvi, ki so v oktobru preteklega leta vrgli avstrijski jarem. V Trstu se je odpravila vojaška samovolja, toda civilni guverner dela iste pogrške. Posl. Marangoni ni sprejel odgovora ministrskega predsednika na znanje ter je naglašal ob tej priliki, da postopanje policijskih oblasti v Trstu ni v soglasju z nazori, ki jih je izrazil ministrski predsednik glede svobode in tolerance.

Položaj na Madžarskem.

Čehoslovaške čete proti Budimpešti. — Strahovlada habsburgovskih pristašev.

e LDU Lyon, 8. avg. (Brezlično.) Poroča se, da močne čehoslovaške čete korakajo proti Budimpešti. »Neue Freie Presse« poroča, da odpotujejo v kratkem tudi angleške in francoske čete, ki se bodo udeležile zasedbe Budimpešte. — Iz Lyona javljajo, da pridejo člani prejšnje vlade na Ogrskem pred državno sodišče. V Budimpešti je bilo ogromno ljudi aretiranih. Prebivalstvo je mirno (!?)

Ententa proti samovoljnosti Romunije.

e LDU Berlin, 7. avg. (DunkU.) »Abend« poroča iz Pariza preko Berna: Vrhovni svet se je pridružil stališču ameriškega zastopnika Polka in grajal samovoljnost Romunije, ki je vrhovni svet ne bo trpel. Ako bo opomin v Bukareštu ostal brezvspešen, se namerava kolektivni korak aliranih velesil, ki naj Romunijo prisili, podvreči se v madžarskem vprašanju odločbi mirovne konference.

Politični pregled.

p Rešeno vprašanje. Na članek dr. Štefančiča „Zlobnost ali kaj?“, kjer se očita „Slovencu“ diskreditiranje Belgrada pred našim ljudstvom, je odgovoril včerajšnji „Slovenec“ z daljšim nestvarnim člankom in kratko nestvarno politično notico. Očitanja ni ovrzel, ker ga ne more. Torej je tozadevno vprašanje rešeno pozitivno.

p Obmejni komisariji in „Slovenec“. Včerajšnji „Slovenec“ je napadel osebno dr. Štefančiča, obmejnega komisarija, ni pa odgovoril na njegova izvajanja proti politiki, ki jo zastopa kot uradno glasilo S. L. S. Ker ima dr. Š. brezdvomno dovolj gradiva in dokazov za svoje trditve, bo že sam povedal, kar je treba. Upamo, da bo „Slovenec“ lahko kmalu povedal, „o priliki njegovega prihodnjega članka“ — „na kaj bi še lahko bolj pazil“. Do tedaj pa naj se g. poverjenik za notranje zadeve informira pri svoji vladi, „kateri je še danes popolnoma neznan, kakšna je kompetenca in smoter obmejnih komisarijev“, o istih, da bo v svojem prihodnjem članku „žel več slave in imel manj občudovalcev“!

p Neresnična vest. Ldu. Belgrad, 8. avgusta. Narodna poslanca dr. Brezgar in dr. Dinko Puc najodločneje dementirata vest „Tribune“ od 7. avgusta, da sta izstopila iz demokratske zajednice ter označujeta vest kot popolnoma neresnično.

p Začasne meje med Jugoslavijo in Romunijo. Komisija za določitev začasnih mej med Romunijo in kraljestvom Srbov, Hrvatov in Slovencev, je končala svoje delo. Sklepi te komisije bodo stopili v veljavo s priznanjem novih mej po prizadelehih vladah.

p Nemci hočejo k nam. Deputacija nemških meščanov iz Zombolja bo odpotovala te dni v Pariz, da sporoči mirovni konferenci želje svojih

someščanov, naj se odtrgani deli Banata priklapijo kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev.

p Papežev list in italijanske zahteve. Kakor javlja „Popolo Romano“, namerava konferenca alirancev takole rešiti vprašanje italijanskih zahtev: Reka postane prosto mesto z mednarodnim pristaniščem, Zadar in Split postaneta prosti mesti z zavarovanjem italijanskega značaja, Aidin, Konja in Adalia v Mali Aziji pripadajo Italiji, Smirna pa postane grška. Po želji Italijanov in Albancev se prizna neodvisnost Albanije. Morsko obrežje med Trstom in Reko z Opatijo naj teče po italijanskem ozemlju, ki bo segalo do železniške proge St. Peter—Trst, železniška proga pa postane mednarodna.

p Za predsednika portugalske republike je izvolila zbornica Antona Almeda.

p Nemško-italijanska zveza. „Vossische Zeitung“ poroča iz Rima: Vzpostavitev nemško-italijanskih odnosov jako naglo napreduje. Ukrenilo se je že potrebno za direktno brzojavno zvezo Berlina z Rimom. Posebna komisija bo po nalogu italijanske vlade razmotrivala vprašanje vzajemne izmenjave blaga obeh držav. Ena nemška komisija je že dospela v Rim, drugo pričakujejo tam v kratkem, da se izvrše priprave za novo nemško poslaništvo. V italijanskih krogih se širi mnenje, da zasede poslaniško mesto v Rimu grof Brockdorff-Hantzau.

Dnevne vesti.

dn Promocija. Na vseučilišču na Dunaju je bil 2. t. m. promoviran doktorjem prava deželno-vladni tajnik, bivši instruktor trgovinskega ministrstva Henrik Steska. Odličnemu strokovnjaku iskreno čestitamo!

dn Vzorna disciplina naših vojakov. LDU. Velikovec, 8. avgusta. General Smiljanč je dne 6. t. m. posetil velikovski odred ter posebno pregledal 47. (prejšnji slovenski planinski) pešpolk, drugi bataljon 37. (prejšnjega ljubljanskega) pešpolka, tržaški bataljon ter ljubljanske topničarje. Vzorna disciplina ter strumno obnašanje naših hrabrih in zavednih vojakov sta popolnoma zadovoljila generala, ki se je zelo laskavo izrazil o vrlih slovenskih edincih in ponovno pohvalil vrio obnašanje naših fantov.

dn Zborovanje svobodomiselnega srednješolskega dijaštva v Celju. Na Vidov dan leta 1914. je počil strel iz naše srede. Nato nas je avstrijsko-madžarska policija razgnala, preganjala ter vlačila v zapore. Ona je pač vedela, da je bilo dijaštvo glavni steber jugoslovanske misli. Jugoslovanski dijak je bil prvi, ki je shvatil idejo ujedinenja s pravim odkritim navdušenjem in za to idejo deloval, trpel in se žrtvoval. Stireletna vojna je naše vrste zredčila, eni so kot žrtve padli v vojni, drugi prenehali s svojim delovanjem v ječah. Naše započeto delo pa je rodilo sad. ki še ni popolnoma dozorel. Narod je ujedinen, a ne popolno, niti na zunanji niti na notranji. Pri zgradbi srečne in definitivne ujedinenje Jugoslavije hočemo sodelovati jugoslovanski dijaki. — Da naše prekinjeno delo lahko uspešno nadaljujemo, je nujno potrebno, da se snidemo jugoslovanski dijaki in si začrtamo smernice našega bodočega kulturnega delovanja. V to svrhu sklicuje jugoslovansko svobodomiselnost dijaštvo v Celju shod vsega jugoslovanskega svobodomiselnega srednješolskega dijaštva, ki se vrši 31. avgusta, 1. in 2. septembra v Celju. Glede stanovanj, prehrane in vožnje je preskrbljeno. Vse posameznosti se objavijo v najkrajšem času. Vsakdo, kdor se misli shoda udeležiti, naj prijavi do 15. t. m. svoj prihod. Kdor reflektira na ugodnosti glede vožnje, naj navede natančno turo, ki jo misli napraviti (od bivšišča do Celja in nazaj). Prijave je poslati na naslov: Celje, Narodni dom, III. nadst. št. 19. — Na obilno udeležbo vabi odbor.

dn Repatrijacija in potovanje v Ameriko. Ministrstvo za zunanje

stvari je prejelo od ameriškega poslaništva v Belgradu glede določil o polovanju v Ameriko nastopni odgovor: »Kar se tiče odhoda delavcev v Ameriko, ki so bili v Ameriki, čaka poslaništvo navodil, ki jih je zahtevalo od svoje vlade. Kar se tiče povratka dobrovoljcev, se morejo vračati, ko dokažejo, da so postali potom naturalizacije ali potom rojstva ameriški podaniki, in da so oproščeni nadaljnega službovanja v naši vojski, razen slučajev, da so položili prisego zvestobe Srbiji pred 6. aprilom 1917. V primeru, da so ti vojaki izgubili s to prisego ameriško podaništvo pred tem datumom, se morejo vrniti v ameriško podaništvo s položitvijo prisega ameriški vladi po formalnosti, določeni z zakonom kongresa od 1. maja 1919. Srbski vojaki, ki so preje bivali v Ameriki in ki so obdržali svoje srbsko podaništvo, se morejo vrniti v Zedinjene države, ko predložijo o tem potrebne dokaze.« Dobrovoljcem, ki se vračajo v Ameriko, bodo izdajale naše oblasti polne listine, vpoštevajoč navedeno izjavo ameriškega poslaništva.

dn Profesorji na pravoslavnih teoloških fakultetah. Kakor poročajo, bodo za profesorje za teološke fakultete določeni doktorji teologije v našem kraljestvu, za docente absolvirani dijaki bogoslovnih nauk na Angleškem. Proforska mesta bosta na tej fakulteti izpopolnili zaderska in karlovška deparhija.

dn Zborovanje katehetov v Zagrebu je končalo svoja posvetovanja 6. t. m. Katehetje so izdali resolucijo, kjer pozivljajo celokupno katoliško in pravoslavno svečenstvo, da se vedno ravna v medsebojnem razmerju po velikem Kristovem nauku ljubezni in da naj po svojih močeh delujejo na to, da se verniki med seboj zbližajo. Tudi se je sklepalo o modernizaciji verskega pouka na srednjih šolah. Izvolil se je permanentni odbor, ki je takoj začel z intenzivnim delom v dosego sklenjenih ciljev.

dn Visokošolcem, potujočim v Prago! Ker je obilo dijakov, osobito medicincev, ki se nameravajo tekoči mesec peljati v Prago v svrhu nadaljevanja študija, bi bilo umestno, da se po možnosti organizira direktni dijaški transport. Pozivljajo se tovariši, ki bivajo stalno v Ljubljani ali Zagrebu ali v Belgradu in hočejo potovati ta mesec v Prago, da prevzamejo organizacijo tega transporta in to blagovolijo prijaviti v časopisih radi prigrisatve.

dn Društvo „Deutsches Haus“ v Celju je stavila vlada svoj čas pod nadzorstvo in sekvester. Pred tem pa je društvo že prodalo svoj dom v Celju raznim nemškimi trgovcem in zasebnikom za smešno nizko ceno 260 000 K. Od vlade pričakujemo, da vendar ne bo pripustila, da se celjska nemška klika tako očito norčuje še dalje iz njenih odredb.

dn Pač zadnji čas! Pod sekvester je postavila hrvatska vlada madžarska podjetja in sicer paromlin Union in Prvo slavonsko tvornico kože, obe v Osijeku.

dn Pevce basiste in altistke za zbor potrebuje operno gledališče v Ljubljani. Reflektanti naj se zglašijo pisarni tajništva v opernem gledališču.

dn Dva nova polka kraljeve garde se bosta formirala. Vojaki bodo izbrani izmed rekrutov.

dn Brez zamere. Naše uredništvo dobiva po cele pole imen darovalcev v priobčitev. Ker nam vedno primanjkuje prostora, izjavljamo, da načelno ne bomo priobčevali celih katalogov z imeni posameznih darovalcev. Kadar bo dopuščal prostor, bomo priobčili kratke novice o eventuelnih darovih.

dn Iz železniških krogov. Kot odmev na svoječasno poročilo o napredovalnih tablicah nove železniške službene pragmatike smo prejeli iz železničarskih krogov sledeči dopis: Kdo izmed železniških uslužbencev je izredno avanziral v Avstriji? Kdo je dobil najboljšo postajo? Oni, ki so bili nemški vladi in svojim predstojnikom povsod na uslugo. Naši najboljši uradniki pa so ali sedeli v ječah

ali pa so jih premestili na najslabša mesta. In kdo nam daje sedaj garancije, da ne bo tudi pri nas tako? Kdo nam jamči, da se ne bo tudi pri nas pri izvanrednem napredovanju oziralo bolj na petoliznost, politično uslužnost in sorodstvo kot pa na značajnost, pridnost in vestnost v službi? Izvanredno napredovanje je zamišljeno tudi samo za uradnike in strojevodje. Zakaj to? Bodimo demokratični tudi, če moramo splošnošni žrtvovati košček osebnega interesa — in vsak resnično demokratično čuteč železničar bo rekel, da se stari avstrijski korupciji in osebnemu protekcionizmu ne bomo umaknili, dokler ne izginejo iz naše službene pragmatike tablice za izredno napredovanje.

dn Na zimski gospodinjski šoli v Repnjah (p. Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 15. okt. t. l. Šola traja 6 mesecev od 15. okt. t. l. do 15. aprila 1920. V zavod se sprejme 12 gojenk z vso potrebno oskrbo. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti vsaj 16 let stare, je vlagati do 10. septembra t. l. pri vodstvu gospodinske šole v Repnjah, kjer se dobe tudi vsa potrebna nadaljna pojasnila.

dn Dolga pot. Prejeli smo naslednjo brzojavko: Ljubljanski dopisni urad poroča: Dunajski korespondenčni urad javlja iz Berlina: »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Haaga: Kakor poroča »Temps« iz Rima, so bili včeraj zopet spopadi delavcev in karabinerjev v Trstu, pri katerih je bilo 10 oseb ranjenih. Cenjeni bralci si lahko predstavijo dolgo pot brzojavnega poročila iz Trsta v Rim, iz Rima v Pariz, iz Pariza v Haag, iz Haaga v Berlin, iz Berlina na Dunaj, iz Dunaja v Ljubljano. Poleg tega pa ni mogoče določiti, kdaj je bil ta »včeraj«, v katerem govoru brzojavno poročilo.

dn Ljudska knjižnica v Radgoni. Že dolgo se je čutila na narodni meji potreba javne ljudske knjižnice, ki bi lahko tekmoval s »Südmarkinimi« in »Schulvereinskimi« knjižnicami, za katere so tako vneto skrbeli naši nemškutarji. Ta knjižnica bo dobrodošlo prosvetno središče obmejnih Slovencev, zaeno pa najboljša šola narodnomlačnih rojakov, ki bodo videli lepoto in moč naše kulture, našega jezika, naše knjige. Ker pa pripravljani odbor nima nobenih gmočnih sredstev, se obrača tem potem na slovensko javnost s prošnjo, da omogoči obmejnim Slovencem v Radgoni in Prekmurju uresničenje te davne želje in važne potrebe s primernimi denarnimi prispevki in darili. Imena darovalcev se objavijo v »Murski Straži«. Prispevki se pošiljajo na naslov: Alojzij Neudauer, tajnik Posojilnice v Gornji Radgoni ali pa uredništvu »Murske Straže« v Radgoni.

dn Dotična ženska, ki je pomotoma vzela dne 6. t. m. ob 9. uri zjutraj v električni železnici na progi Mestni trg-deželna bolnica damski dežnik, se pozivlja da ga takoj vrne v upravnishvu lista, ker bi se drugače morala zagovarjati pred sodnijo.

dn Nahrbtnik napolnjen z novimi tehničnimi knjigami, opremljenimi z mojim lastnoročnim podpisom, je nekdo pomotoma odnesel iz kupeja na južnem kolodvoru v Ljubljani v noči 31. julija 1919. Poštenjak izvoli oddati moje blago pri postaje načelniku na južnem kolodvoru proti 200 K nagrade. Feliks Lobč, strojni tehnik, Novomesto.

dn Velika nadloga v naših stanovanjih in javnih prenočiščih je mrčes, ki je narasel vsled nedelavnosti za časa vojne že do neznosnosti. Zato je z veseljem pozdravljati novo otvoritev našega od san. oblasti koncesionarnega zavoda za pokončevanje mrčesa. Ta zavod nam je znan po svojem sijajnem uspehu že iz predvojnih časov in ga vsem, ki jim je za snago in počitek, najtopleje priporočamo. Opozarjamo na tozadevni oglas v našem listu.

dn Ivan Lesica od Antona iz Skrljeva, Kožbana 1, Goriško, naj se zglašijo pismeno ali ustmeno pri Begunskem sosvetu v Ljubljani.

dn lšče se za stalno delo pet do šest zidarjev, več težakov (betonerjev), če mogoče tudi en tesar. Natančnejša pojasnila daje »Posredovalni urad za begunce SHS v Ljubljani«, Dunajska cesta 38, I. nadstr.

Ljubljanske vesti.

I Pogreb francoskega oficirja v Ljubljani. Kakor smo že poročali je 4 t. m. v svojem stanovanju nenadoma obolet poročnik francoskega pešpolka Georges Devallon in drugi dan v bolnišnici umrl. Vojaški pogreb je bil nad vse sijajen. Udeležili so se ga vsi člani tukajšnjih vojaških ententnih misij, zastopnik dravske divizije, vsi francoski v Ljubljani se nahajajoči vojaki, zastopstva naših oblasti in mnogo ljubljanskega občinstva. Pred krsto, ki je bila okrašena s šopkom, francosko trobojnico in redom pokojnega je korakala naša vojaška godba in en voj 26. pešpolka. Ob šestvprežnem gala vozu je spremljala svojega mrtvega predstojnika v polni opremi častna straža francoskih vojakov, ki so dospeli iz Zagreba z deputacijo tamonjega francoskega vojaštva. Sprevod, ki ga je vodil morariški superior g. Kokalj je zaključil zopet oddelek našega vojaštva. Pred cerkvijo je častna straža prezentirala, naše vojaštvo je oddalo zadnji pozdrav in naša godba je zaigrala maršejezo. V slovenskem jeziku je nato g. superior Kokalj podal kratek živopis pokojnika in ocenil njegove vojaške vrline, v imenu tovarišev pokojnikovih pa se je od njega v francoskem govoru poslovil načelnik francoske deputacije iz Zagreba. Naj v miru počiva v naši sveti zemlji.

I Gospodu proštu Andreju Kalanu so se dne 7. avgusta 1919 poklonili kot načelniku poverjenišтва za kmetijstvo predstojniki uradov in odsekov tega poverjenišтва ter mu čestitali k imenovanju za prošta.

I Stanovanjske bede se poslužujejo tudi razni najemniki stanovanj v svoje osebne koristi s tem, da oddajajo podnajemnikom posamezne sobe za visoko podnajemlino, ki presega v mnogih slučajih najemnino celotnega stanovanja, poleg tega pa se poslužujejo še raznih intrig, da morejo potem podnajemnikom sodnijskim potom odpovedati stanovanje. Sodnijska odpoved stanovanj je danes lahko delo za advokata, ne pa za sodnika, če hoče biti pravičen pri razsodbi zgolj na podlagi znane cesarske odredbe glede sodnijske odpovedi stanovanj. Sodnik mora biti tudi v teh slučajih dober psiholog, ki razume zakaj in kako se poslužujejo oddajalci stanovanj sodnijske odpovedi.

I Zanimive govorice. Nedavno se je oženil neki stotnik, dodeljen dravski divizijski oblasti. Govori se, da je bilo napravljeno njegovo pohištvo v tremski delavnici. Ta tvrdka mu je seveda stavila zelo ugodne cene, ker je plačal, kolikor je gospod hotel. Mislimo pa, da ne vzdržuje država te delavnice, da bi delala novoporočenim oficirjem pohištvo. Po preobratu so bili prepeljeni takozvani »Triester Bergungsgüter« v Ljubljano. To je bila erarična zaloga različnih stvari. Pravijo, da se od tega časa ponujajo napredaj različni likerji in vina v steklenicah. Prodajajo da se tudi celi avtomobili in posamezni deli po vojaških osebah. Drugi zopet trdijo da dobivajo nekateri oficirji od tukajšnje vojaške blagajne še vedno aktivno plačo, akoravno so že pred meseci izstopili iz vojaške službe in stopili v privatno. V Mariboru se zopet čuje, da je tam en oficir, ki je bil sprejet v marcu v našo armado in da do sedaj še ni nikjer dodeljen in da nima še nikakega dela. To da so oficirji bivše Avstro-Ogrske in da spadajo k oni kliki, koja se trudi preprečiti sprejem v armado zavednim slovenskim oficirjem. Vprašamo odgovorne vojaške oblasti, koliko je na stvari resnice? Ako je stvar nedolžna, naj se energično priklči, v nasprotnem slučaju naj se temeljito

pomete v nekdanjem kazinskem poslopiju? Tudi priporočamo več previdnosti pri sprejemu oficirjev bivše Avstro-Ogrske, če tudi se njih imena končujejo na »ič«.

I Po Ljubljani se spreha v jugoslovanski uniformi praporščaka neki Moser, sin bivšega hotelirja Mosera v Celovcu, ki je do marca služil pri Volkswehr v Gradcu. Ker pa so tedaj pri Volkswehr odpustili skoro vse mlajše častnike, je bil fant brez zaslužka, pa se je seveda napotil v Jugoslavijo, kjer se je kot aktivni praporščak vrnil v našo armado. Bil je pred enim mescem odpuščen, pravi pa, da bo zopet vložil prošnjo za sprejem. Upamo, da se bo naše pravočasno opozorilo upoštevalo!

I Naša policija ima menda zato kosmata ušesa, da presliši noč za nočjo huronsko kričanje pijancev, ki ne pustijo človeka niti ponoči, da se v miru odpočije. Dogodil se je pa v zadnjem času še posebno interesanten slučaj: Neka gospa je okoli ponoči vstala, in šla klicat stražnika, da aretirajo razgrajče, ki sta ji razbila okno. Razgrajča sta bila aretirana na policiji, pa sta se napravila čisto nevedna in bila sta — oproščena! Menda se vendar ne gremo »roparje in žandarje«.

I Požar v Mostah. Včeraj okoli polnoči je pričelo goreti pri Trčku v Mostah. Požar, ki je upepelil ves hlev je privabil mnogo ljudi iz postelj — od katerih je bila večina seveda popolnoma nepotrebna, ker je le zijala prodajala. Zgorele so s hlevom vred tudi tri krave. Škoda je občutna.

I Pozdravni večer S. D. Z. v Unionu. Pozdravna večera S. D. Z., ki se je vršil predvčeršnjem v Unionu, se je udeležil tudi knezski Dr. Bonaventura Jeglič in dr. Brejc kot zastopnik vlade.

I Policijska ekspozitura Glavni kolodvor se je preselila v Kolodvorsku ulica št. 39 (predilnica).

I Nakaznice za hotelska prenočišča. Ker so se dogodili slučaj, da so ostale od različnih poveljstev in oddelkov potom telegrafa, telefona in ordonanc, pri komandi mesta naročene hotelske sobe nezasedene, se daje vsem prizadetim na znanje, da se bodo izdajale nakaznice za hotelsko prenočišče samo na osebno intervencijo.

I „Zveza poštnih organizacij v Ljubljani“ pozivlja vse člane veseličnega odseka k sestanku, kateri se vrši danes (soboto) ob 18. uri v nemški gimnaziji II. nadstropje, soba 31, Bethonova ulica. Ker se nameravana veselica mora vršiti že 15. t. m. je ta staneek važen, zatorej polnoštevilno!

I Klub slovenskih kolesarjev „Ilirija“ priredi v nedeljo dne 10. t. m. skupen izlet v Domžale. Odhod od klubovega lokala pri »Novem svetu« ob 14. cilj v Domžalah v gostilni pri Slokarju.

I Julij Meinl, Ljubljana, uvoz kave in čaja, tvornica za čokolado, kakav in kekse. Glej današnji inserat.

Dopisi.

d Iz Vinice. Vinicizem je karakterističen pojav v delovanju onih rogoviležev, ki komaj čakajo, da razpade sloga SHS. Ti rogovileži so pri nas zloglasni šuštercijski, ki imajo svoje varno zavetje v SLS in ki ne morejo pozabiti predvojnih avstrijskih despot-skih privilegijev. Njihovo delo je na deželi zelo očitno in njihova moč je še globoko ukoreninjena, tako zelo, da še danes obvladujejo nemoteno one kraje, kjer jim zapeljana ljudstvo še veruje in kjer tava v temi gnjusnega, pod Avstrijo zelo cvetočega klerikalizma iz šuštercijske dobe. Čast poštemim pristašam SLS, ki so zvesti jugoslovani. Žal pa, da ta stranka daje varno okrilje tudi onim elementom, ki jim je vsako sredstvo dobro, da uničijo delavne in zveste državljane, ki jim niso po godu. Z vso silo tiščijo neuko ljudstvo v kulturno temo in gorje onemu, ki ne klone pod njih poveljem. V dokaz tej trditvi navedemo tale karakterističen slučaj, ki osvetljuje

pojem "vinicizma". Poštar Ivan Kambič na Vinici, veren katoličan, pošten mož in zmeren pristaša SLS je vnet in zvest Jugoslovan. Kot prisodnik gerentstva na Vinici ima veliko zaslugo, da se je v zanemarjeni občinski upravi red vsaj deloma zopet upostavil. Da je bil vsega nereda vzrok Jurij König, je po revizijskem sporočilu dokazana stvar. Računi od 1913 leta so po občinski reviziji pokazali več kot 3000 K nevkliženega denarja v škodo občine. Te račune je vodil König, a župan mora sedaj trpeti za te grehe, čeravno jih on ni zakrivil. Da to dokazano dejstvo boli od občine odstavljenega Königa, je samo ob sebi umljivo, zato s podvojeno silo zliha ves svoj žolč nad pravičnega in za občinski blagor se žrtvujóčega g. poštarja. Odpovedal mu je iz sovraštva stanovanje, dobro vedoč, da ga ne dobi poštar v vsej Vinici, a je pri tem dvakrat prav klaverno pogorel. Občina je namreč to stanovanje za pošto zasegla; sodnija je pa ukazala, da je moral König kot varuh odstopiti od odpovedi in tako se je maščevanje za enkrat izjavilo. Maščevalen duh Kočevarja pa ne miruje. Vsak dan ima sestanke z babico Marijo Benetič, z njenim možem in z žganjarjem Jurij Benetičem. V teh dveh hišah se je König intrige proti onim, ki so se "pregrešili" proti njemu. Babičin mož je te dni pobiral po hišah na neki pol pri nekih ljudeh podpise zoper g. poštarja. Prav radovedni smo, kakšne laži so se zopet skovale v prej omenjeni kovačnici! Pač iste vrste kakor so bile pred nedavnim časom skovane proti tuk. g. nadučitelju. Kaj res g. župnik, da ste obljubili babici, da spravite njenega sinčka v škofove zavode? Od kolikih podpisov je ta pogodba odvisna? Kaj mislite, da je g. poštar res postal popolnoma brezpraven zato, ker je na črni listi "Posrbenec", kot imenujete Vi one, ki so za jedinstveno državo? Čudno se nam zdi, da cerkvene in posvetne oblasti trpe tako gonjo in prav čudno je, da SLS še vedno trpi in štiti individuje šušteršičevega kalibra ter jim daje varno zavetje pod svojim plaščem, nasprotno pa pusti, da njeni poštini in resnicoljubni pristaši trpe pod preganjanjem šušteršičancev. Kristus je rekel: Po njih delu jih bodeite spoznali.

d V Hrastniku je pomanjkanje stanovanj vedno občutnejše, tako da se je bati, da sploh ne bo dobiti več strehe, ako se še nekaj rodbin povrne iz Nemčije ozir. Avstrije. Ker pa so to stanovanjsko budo zakrivil v prvi vrsti vračajoči se delavci, bi človek mislil, da se bo ravnateljstvo rudnika potrudilo temu odpomoči. A ni tako! V Trbovljah n. pr. se stavijo velike barake prepeljane menda iz voj. taborišča v Strnišču, pri nas se pa ne stori nič! Pač, nekaj se je storil Razne boljševisko navdahnjene rodovine se vsiljuje po vseh vaseh, tako da bodo imeli boljševiski kmalu vsepovsod svoje zaupnike in agitatorje. Nam se vse tako zdi, kakor da se nalašč zavlačuje rešitev našega stanovanjskega vprašanja, ker zdrav razum pravi, da bi si rudnik, ki ima na razpolago ljudi, material in denar, prav lahko pomagal iz zadrege! Ali se morda ta internacionalna gospoda že pripravlja na obč. volitve? Kdo veli Kmetje, mi pa tudi ne držimo rok križem!

d Laško. V našem trgu se snuje Narodna čitalnica, katere naloga bo, biti središče laških Slovencev. Svoj namen hoče doseči potom svoje čitalnice in knjižnice, prirejanja veselice s pejem, glasbo, deklamacijami, gledališkimi predstavami in poučnimi predavanji. Pravila društva je okrajao glavarstvo že potrdilo. Do občnega zbora sprejema člane pripravljali odbor.

d Celje. Vaš cenj. list je v eni zadnjih števil ožigosal neuljudno postopanje gospodov na magistratu z našimi strankami. Resnici na ljubo ugotavljam, da pridem večkrat v omenjeni urad po opravkih in vidim cele vrste strank, nisem pa še opazil neuljudnosti, dasi je poslovanje zlasti v stanovanjskem oddelku skrajno ne-

prijetno; kjer nič ni, pač ni mogoče ustreči. Pa saj za boga imamo stanovanjski svet; naj ta brez vseh ozlov povzroči odstranitev nemških ljudi, ki nimajo pri nas posla, in odda stanovanja našim ljudem. Poslušajoči uradnik ne more staviti hiš, kamor bi dal stranke, ki nimajo strehe. Pri vsem tem treba pač tudi nekaj uvidevnosti in potrpljenja. Drug veter pa piha na našem okrajnem glavarstvu, kjer nekateri gospodje kar tekmujejo, kako bi bili čim najbolj odurni s strankami, ki imajo pri njih opravka. V tem pogledu pač želimo, da g. okrajni glavar pouči podrejene mu moči, da je uljudnost potrebna lastnost vsakega inteligentnega človeka, tudi če je v politični službi. Po celjskih ulicah se sliši v ponočnih urah večkrat prav smelo nemško popevanje; stražnim organom, ki dajejo na cesti "štram" odgovore mimo se vozečim laškim oficirjem v laškem jeziku, je vse to očitno vseeno.

d V Borovljah so naše oblasti suspendirale ravnatelja strokovne šole in ga z Kestnerjem in učiteljem Duselem, dvema znanima hujšakoma vred internirale. Komaj dobrih 24 ur pozneje pa se je že oglašil na okrajnem glavarstvu nek angleški častnik ter interveniral v korist navedenih. Hotel je imenovane osebe vzeti kar s seboj — seveda mu to za enkrat ni uspelo — ker v svoji državi smo pač še sami gospodarji. Kje pa so bili ententni častniki takrat, ko so Nemci pobijali naše ljudi na Koroškem, kje takrat, ko so jih vlačili po celovških in velikovških ulicah, jih bili, pljuvali jim v obraz in jih mučili na vse načine. Kje so bili, da niso slišali obupnega klica naše slovenske raje na Koroškem — in kje so sedaj, da ne store nobenega koraka v svrhu, da bi se izpustili naši interniranci, ki v Nemški Avstriji lakote umirajo? Bodite konsekventni v svoji človekoljubnosti in naj velja tudi pri Vas enako pravo za vse. (Omenjeni dogodek kaže, kako dobro je organizirana nemška špijonaža v naših krajih!)

d Kamnik. Gospod svetnik Polec nam poroča sledeče: V moji hiši stanuje tudi moj sin zdravnik, ki mora imeti svoje ordinacijske in uradne prostore. Občina je zasegla 2 sobi, 1 kabinet in 1 kuhinjo. Tudi nisem zahteval, da plača najemnik še hišno najemniški davek itd., ampak sem omenil, da ima hišni posestnik pravico, povišati najemnino v slučaju zvišanja sedanjih davkov in to sorazmerno z davki, če bodo morali plačevati v isti višini v dinarjih kakor v kronah.

Kulturni pregled.

kl Koncert Rijavca in Primožiča v Rogški Slatini dne 3. avg. 1919. Lahko se reče, da z množicim se številom gostov tudi raste število raznih prireditelj, ki naj služijo gostom v razvedrilo ali pa naj jim nudijo umetniški užitek. Tako je bilo prireditelj v ondotni krasni, nadvse akustični koncertni dvorani nekaj koncertov, ki pa resnici na ljubo povedano, niso stali vsi na isti višini, kot je to z ozirom na važnost tega kraja potrebno, kjer se iz vseh krajev naše domovine steka toliko odličnih gostov. Zato bi priporočali (za letošje že prepozno), da se kopališčna uprava obrne na kakega glasbenega veščaka, ki bode s tozadevnim pravilnim nasvetom utrjal in razširil ugled jugoslovanske glasbene in tudi predstavljajoče umetnosti. Koncertno gibanje se je začelo dne 5. julija t. l. s koncertom Celjskega pevskega društva, ki je s svojim 75 pevcev broječim zborom in s sodelujočim klavirskim virtuosom g. Cirilom Ljčarjem doseglo v vsakem oziru naravnost kolosalen uspeh. Zopet tak uspeh če ne še večji, sta žela naša dva odlična pevca g. J. Rijavec in R. Primožič, operna pevca iz Zagreba. Prvi rojen Goričan, drugi Tržačan nista tudi svojim mehkim južnobavrnim glasom zanimala svoje domačije. Prvenstvo gre g. Rijavcu, ki je zrel, suveren pevec, jednako do-

vrsen kot koncertni in operni pevec. Podal nam je Lajovica, B. Ipavca in J. Prochasko. Ne bomo naštevati vrlin njegovega izredno prijetnega organa, njegovega globokega zamišljenja v vsobino pesmi, njegovega, z najfinjšim okusom prožetega prednašanja. Že takoj s prvo pesmico "Serenado" od Lajovica si je osvojil vse občinstvo. Da je pa najbolj briljiral s Puccinijevimi arijami iz "Toske" in "La Boheme", je povsem umljivo, ker je specialist za italijanske opere. Visoki C v zadnje imenovani operi je seveda naravnost elektriziral celo dvorano. Obe ariji je moral ponavljati. Vsulo se je cvetje na oder in smehljajoči mojster je kot koncesijo občinstvu zapel še slavni "Stretto" od Verdija. Bili so nepozabni trenotki. Tudi g. Primožič je žele veliko priznanja. Prava, tipična, možata postava je, kot rojen operni pevec, saj je izrastel naravnost na tleh tržaške opere; zapel je arije Čajkovskega iz opere "Onjagina" in Mayerbeera iz opere "Dinorah", katerih zadnja ni učinkovala posebno radi svoje zastarelosti. Boljši je bil v Verdijevi ariji iz "Ples v maskah" in zelo zadovoljiv v prologu iz opere "Bajazet" od Leoncavalla. Malo je motilo, da njegov glas v višjih legah ni bil muzikálno čist. G. Primožič ima močnega bariton, a koncertni pevec ni, posebno v družbi tako odličnega pevca kot je Rijavec, stopi to zelo v ospredje. Da pa je odličen operni pevec na zagrebški operi, nam je znano in to z veseljem radi povdarjamo. H koncu sta oba zapela še melodično tako očarljiv dvospev iz opere "La Boheme", kjer je proti koncu Primožičev bariton docela udušil Rijavčev tenor. Ob zaključku koncerta občinstvo kar ni hotelo iz dvorane ampak je obstopilo oder in zahtevalo še in še, čemur sta se umetnika tudi odzvala. Spremljevanje je prevzel domačin g. Bizjak, ki je, ako izvezamemo nekatera manj pogodena mesta, bil popolnoma kos svoji nalogi in se le čudimo dejstvu, da se med slovenskimi obrtniki tudi najde tako dober glasbenik. Nam vsem, posebno pa Celjanom, ki smo prišli na ta koncert, ostane ta večer v neizbrisnem spominu. Celje bo pa za nekaj časa nosilo ta greh na svoji vesti, da ni znalo ceniti nastopa dveh tako odličnih apostolov glasbene kulture, kot sta ta dva umetnika. C. P.

Zadnje vesti.

Z Romuni bo križ.

Romunski apetit.

Ldu Veliki Bečkerek, 7. avg. Iz Temešvara javljajo, da je na banketu, ki je bil prirejen na čast ministrskemu predsedniku Bratianu, imel sam Bratian govor, v katerem je naglašal, da Temešvar ni vse, temveč da morajo Romuni dobiti ves Banat. Dogovor jim obeča ves Banat do Tise in Romuni ne morejo biti mirni, preden ne dobe velika ozemlja vseh banatskih krajev. Na to se že dela. Treba je, da pojde v Pariz deputacija Nemcev in Romunov in da zahteva pripojenje k Veliki Romuniji. Romuni se ne strašijo niti naprov niti denarnih žrtv, da dobe plodoviti in bogati Banat.

Krivična meja v Banatu.

LDU. Veliki Bečkerek, dne 7. avgusta. Veliko nezadovoljstvo vlada proti naši meji proti Romuniji, ki teče ob začasni demarkacijski črti. Meja je nenaravna. Razen tega so priklopljene Romuniji čisto srbske in mešane nemško srbske občine, kjer sploh ni Romunov. To je velika krivica, ki se je zgodila srbskemu narodu radi nepoznanja razmer. Treba nam je delati na vse kriplje, da spasimo kar največ plodovitega polja v Banatu. Ko smo že izgubili Temešvar, ne prekrizavajmo rok in delajmo. Narod v Banatu je z Romuni zelo nezadovoljen.

Trpljenje Srbov pod Romuni.

LDU. Beograd, 8. avgusta. Iz Velikega Bečkereka poročajo: Semkal prihajajo neprestano transporti beguncev iz Temešvara in okolice. Nastanjeni so v vagonih na železniški postaji, ker trenutno ni stanovanj v mestu. Tudi v ostalem delu Banata, zasedenem po Romunih, zapuščajo prebivalci te kraje, ker se bojijo romunske osvete. V mnogih krajih, ki jih je srbska vojska izpraznila vsled odredbe pariške konference, so izbruhnili nemiri. Romuni plenijo po vsem Banatu in tam hočejo dokazati, da je Banat romunski. Srbi zelo trpijo vsled teh nemirov, ker so izpostavljeni plenjenju romunskih tolpe. Nemci sedaj vidijo, kaj pomeni okrilje Sablje in srbske vojske.

Amerika proti Romuniji.

Ldu Deutsch Altenburg, 8. avgusta. (Brezlično). Glasom dunajske »Zelt« je ameriška vlada od romunskega vrhovnega poveljništva zelo energično zahtevala, da prekliče pogoje premirja.

Feldmaršal Jožef Habsburški Clemenceauju.

Ldu Budimpešta, 8. avgusta. (DunkU) Madžarski korespondenčni urad poroča, da je poslal nadvojvoda Jožef predsedniku Clemenceauju nastopno brzojavko: Gospod Clemenceau, predsednik mirovne konference, Pariz. Ministrstvo, sestojéče deloma iz članov bivše Kunove vlade, smo na poziv naroda pozvali, naj odstopi, naker je to ministrstvo demisijsiralo. Stvorilo se je nato prehodno ministrstvo. Jaz sem prevzel kot upravitelj prehodnega ministrstva oblast v svoje roke, sem imenoval vlado in ji poveril posle. Ljudstvo prestolice Budimpešte je zelo padeč boljševiske strahovlade z navdušenjem na znanje in prepričan sem, da vzame to tudi prebivalstvo po deželi navdušeno v vednost. Naš prvi cilj je sedaj, delati na to, da se skliče kar hitreje narodna skupščina, ki bo na ustavni podlagi določala o državni obliki. Do tedaj pa je v našem programu, da porazimo s terorističnimi sredstvi semkaj zasejani boljševisem, da izvedemo pogodbo o premirju, da uredimo razmere v deželi, da zagotovimo produkcijo in da pripravimo gradiva za mirovna pogajanja. Iz vseh teh razlogov si želimo bližje zveze z entento. Prosimo vas za dobrohotno pomoč in v interesu naših stremeljenj za priznanje naše nove vlade. Nadvojvoda Jožef, feldmaršal.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Mali oglasi

stanoje prvih 10 besed 4 K, vsaka nadaljna beseda 30 din. - Dopsovanje in žetline ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Proda se:

Lovski voz se ceno proda. Srebotnjak, Kolodvorska ul. št. 81. 1129

Priporoča se partija damskih nogavic, bel in črn sukanec znamka pismo in veriga pri tvrdki Jos. Petelin, Ljubljana.

Browning-pištola, črna obleka srednje velikosti in daljnogled se proda. Adam Črešnar, Jenkova ul. 18. 1136

Kupi se:

Sveže maline se kupujejo v vseh množinah. Ponudbe na: Destilacija esenc, in izdelovanje sokov. Potnik Srečko, Ljubljana, Stomškova ulica 27.

Ježice se takoj kupijo. Pozadbe z navedbo množine na: I. Jugoslovanski anončni in Informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrščje 5. 1130

Kupjem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvoru v Ljubljani. 419

Prazne vreče kupujem po najvišji ceni. Prodam nekaj šivalnih strojev, pol vagona hrastovih plohov, 1 vagon lepih orehovih plohov ter 2 vagona oglja za kovače. L. Reboli, Kranj.

Službe:

Slovenski odvjetnik na kmetih na Spod. Stajerskem želi samostojnega koncipienta pod ugodnimi pogoji. Dopis pod "odvetnik" upravnistvu. 1125

Trgovski sotrudnik star 28 let sedaj vojaščine popolnoma prost, izurjen v vseh strokah želi mesta v večji trgovini v Slavoniji ali na Hrvaškem. Ponudbe pod "Sotrudnik" 1892 na upravljalstvo "Jugoslavije".

Pekovskega učenca. v starosti 14—18 let sprejme Jože Ramšak, pek, mojster v Ptuj, Slomšekova ulica. Več se dogovori s stariši. 1131

Sprejemem učenca za vrtnarstvo. Ignac Vavda, Tihopot, Ptuj. 1123

Popravila žepnih ur in zlatine sprejema F. ČUDEN sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 925

Gospodična iz boljše hiše, želi vstopiti v trgovino ali pekarno kot prodajalka. Vajena vseh gospodinskih opravil. Naslov v upravi. 1138

Ravno:
Francuski tečaj otvori diplomirana učiteljica Pražakova ul. 10/III desno. 1132

Nujno potrebujem stanovanje z 1 ali 2 sobami in kuhinjo, tudi v bližini Ljubljane, za mirno stranko, ki se mora izseliti iz Trsta. Andrej Šturm, Ambrožev trg 7/I. 1140

Dva dijaka-begunca, ki bi rada v jesenskem roku maturirala, želita pojasniti, kam naj se obrnejo, da se jima odkaze mesto v Ljubljani, kjer bi lahko postavila šoto, ki ga nosita seboj iz matuške Rusije. Cenj. pojasniti na upravništvu lista pod „Stanovanjska bjeda“. 1140

Dopisovanje in ženitne ponudbe

V svrhu poznejše ženitve želi znanja 30letni trgovski sodnik, z 22.000 K premoženja, s pridno, pošteno in trgovsko naobraženo gosposično, v starosti 20 do 28 let; tudi vdove niso izključene. Pogoja: plemenito srce in dobra duša. Premošnje postranska stvar. Le resne dopise s sliko, ki se na zahtevo takoj vrne, se prosi na Upravništvo „Jugoslavije“, pod „Vijolica“. Tajnost strogo zadržana, brez podpisa v koži! — Samo na one, ki so bile v vojaških službi, se ne ozira. 1137

Oblastveno konc. zavod za pokončev. podgan, miši in mrčesa,

Bleiweisova c., poleg dež. vlade se priporoča v pokončevanje podgan, miši, ščurkov, rusov, stenic, moljev itd. z različnimi novoinajdenimi povsem zanesljivimi sredstvi v zvezi s posebno metodo. Uspehi z jamčen. Spričevala na razpolago.

Rabim partijo zidarjev in delavcev

s predelavcem eventualno akordantom za večje delo na suhem (pod streho) v bližini Ljubljane. Plača dobra, hrana in stanovanje na stavbišču. — JAKOB ACCETTO, zid. podjetje, TABOR št. 2.

Živo apno, zidao in strešno opeko

.. v celih vagonih .. ponuja „Ljubljanska komercijalna družba z o. z.“ Ljubljana, Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju.)

2 kopirni stiskalnici

(Kopierpresse) ceno prodam. Poišče se Cankarjevo nabrežje št. 9.

Iščem za takoj **dnevno sobo**

eventuelno z oskrbo. Bodiš v sredini mesta ali v predmestju. Naslov v upravi.

Štedilnik

že rabljen z 2 in 1/2 ploščami, za levo stran, z belimi ploščicami je na prodaj pri Ivan Savnik, Kranj.

POZOR!

Stroji kompletni za izdelovanje testenin, se oddajo pri Josipu Kürbisch, Celje.

Mlatilnice,

vrtila, čistilnike, slamoreznice, mline za moko in sadje, pluge, brane, transmisjske droge za vretena in vse poljedelsko orodje ima v zalogi stara domača

Trgovina z železnino Fr. Stupica, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženjerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah

Prodajam 10 hl sadnega kisa. Cena 2 K za liter. Fran Potočnik Drvešava, p. Pliberk.

Josip Jug

stavbeni in pohištveni pleskar in ličar

Rimska cesta št. 16 naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom.

Izvršitev točna. Zmerna cena. Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Knjigovodja

slovenščine ter nemščine popolnoma zmožen, sprejme takoj

Celjska družba za kolonijalno blago „UNION“ v Celju.

Lepa prilika! Razpošiljam vse vrste pisarniški, konceptni, pisemski, ogleni, indigo, modri

in vijoličast, marmornati, modri in ružjavi za zvezke, svileni in krep, milimetrski, pergamentni, cigaretni **PAPIR**

svinčnike, radirke, koverte vse vrste, peresa, notese, trake za pisarne stroje, črnilo, stročnice, bloke, vse vrste zvezke, tinterol, razglednice, kopirne, trgovske in komisijske knjige, nogavice, igralne karte, klips, merila (centimeter), kopirne preše, sindetikom, potrebščine za pisalni stroj Mignon in vse druge pisalne potrebščine.

Na debelo in drobno!

Se priporočam Jos Omerza, trgov. agentura in kom. trgov. Ljubljana, Dunajska cesta šte. 6, I. n.

LES

Imam naprodaj okrog 200 m³ obrezanega lesa, različne mere. Prodajam tudi 7 orolov bukovega in hrastovega gozda. Oglasiti se je pri

Anton Strnadu, pos., Šentjanž, Dolenjsko.

Prvovrstna vozna kolesa

plašče in cevi

priporoča tvrdka

IGN. VOK

specijalna trgovina šivalnih strojev in koles, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Svinčene cevi približno 20 do 30 mtr., 1/2 do 3/4 cale debelih kupi Ivan Savnik, Kranj.

Dva spretna sodarska pomočnika

se sprejmeta pri Janezu Steudte v Ptuj.

Ne kupujte izdelkov sovražnih držav, podpirajte samo domače izdelke, ki so veliko boljši in cenejši. **Zahtevajte samo pristno voskovo „HIF“-kremo, ki je radi svojih sestavin najboljša in zjamčena.**

Istotam se dobi: cigarete stročnice in papirčki od 14 K naprej, razglednice, pisemski papir, vlažnice, toaletno milo i. t. d.

Zaloga samo na debelo: Oroslav Čertalič, Ljubljana, Resljeva cesta št. 20.

Dr. Milan Dan Orelly advokat

Beograd, Kneginje Ljubice 2. Korespondenca v srbskem, hrvatskem, nemškem in madžarskem jeziku.

Rudolf Rus, Kranj priporoča svojo bogato zalogo ur

briljantov, zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Postrežba točna in solidna.

METLE

z metlišči, krtiče iz sirka za ribanje nudi trgovcem postavljeno

VELIKA GORICA Prva Hrvatska Tvornica metala, Velika Gorica.

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in pevalni strok. dežel. sodišča Ljubljana, Kongresni trg št. 16 (nasproti nunske cerkve). Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica klavirjev, pianov in harmonijev. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. 167

Tvrdka A. DRUFOVKA, LJUBLJANA

zaloga pri „Balkanu“

je dobila veliko množino

manufakturnega blaga.

Prodaja samo na debelo.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Opisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(51. nadaljevanje.)

Tamkaj je bil divan, na katerem sva sedela, ko mi je bil izročil jekleno skrinjico. Tam je bil Marijin stol, ko je poslušala mojo „pridigo“, kakor je rekla. Res, malone sem mogla dihati vonj njene svalčice in slišati nepotrpežljivo tiktakanje njenih malih pet. O, bilo je grozno!

Kje je bila Marija? Zakaj nisem mogla ničesar izvedeti o njej? Nisem mogla več prenašati negotovosti in sem po zajtrku poslala Jeno v palačo Večerov. Bila sem čudno nemirna, ker ni bilo nikakega sporočila od cesarice, ki je vedela o našem prihodu na Dunaj, in edina oseba, ki je vprašala po meni, je bil dr. Wiederhofer, ki je pustil sporočilo, da se oglasi tekom popoldneva v nujnih zadevah.

Grof se je podal na obisk k svoji rodbini, jaz pa sem napeto pričakovala Jenevega povratka in sem se močno začudila, ko mi je povedala, da je bila palača Večerov zaprta. Gospa in služabništvo je odšlo in mladi strežaj, ki je ostal, ni mogel dati prav nobenega pojasnila.

»O, gospa grofica!« je vzkliknila Jena. »Kaj pa vse to pomeni? Včeraj mi je pravil komorni strežaj kneza A., ki je potoval z menoj, da je njegov gospod slišal, da prestolonaslednik ni bil slučajno ustreljen, marveč ubit v gozdu! Kaj naj človek verjame?«

Nisem mogla dati odgovora. Stopila sem k oknu, pa sem od groze odskočila nazaj, ko sem ozrla črne zastave in trakove na ulici. Vijoči se trakovi so se mi dozdevali kakor črne kače, ki se ovijajo okrog glav furij, in nehotem sem ponavljala besede: »Povej mi, katera furija... te trpinči?« Duša mi je bila v smrtnem strahu, živci so se upirali napetosti, ki jih je obvladala; hotela sem zavpiti, se zagnati ob zid... vse... stiskala sem roke, in nohti so se mi zadirali v meso; ni bilo solz, ki bi mi ohladile pekoče oči; grlo mi je bilo suho — o, kaj sem mogla storiti?

In zrak zunaj se je tresel od zamolklega, svečanega zvonjenja zvonov. Ob vsakem udarcu mi je vztrepetalo srce, vsak udarec mi je padel kakor težko kladivo na utrujeno glavo. Ali ne bodo nikoli prenehali? Eden—dva—tri — Rudolf je zdaj ležal v Avgušinski cerkvi — kje je bil njegov duh? Blizu mene, gotovo... kaj se je pravkar dotaknilo mojega lica?... poslednji poljub... da, to sem občutila... eden—dva—tri — zopet zvonovi; vedno in vedno jih bom slišala v svojih sanjah.

Vrgla sem se na divan; zamašila sem si s prsti ušesa, da bi udušila ta strašni hrušč; zagrebla sem glavo v blazine; čutila sem, da bi morala umreti, ako bi morala še kaj več prenašati.

Iznemada sem se zdrznila, kajti neka roka se je dotaknila moje rame. Moje oči so se srečale z mirnim pogledom starega prijatelja in zdravnika dr. Wiederhofera. Pomirjujoče mi je stisnil roko. »Umirite se, draga grofica,« je rekel, »kajti pozorno morate poslušati, kar vam imam povedati. Poslan sem semkaj od cesarice.«

»Ali me teta Cissi želi videti?« sem vprašala. »Ne, ona želi, da bi odgovorili na eno vprašanje. Kaj vam je znanega v tej zadevi?«

»Jaz ne vem nič. Malone mrtva sem od strahu. Za božjo voljo, povejte meni kaj.«

»Ali gotovo govorite resnico?«

»Prizezam.«

»Potem, uboga prijateljica... pripravite se... Marija je mrtva.«

»O, moj Bog!« sem kriknila. »Kako je umrla? S prestolonaslednikom?«

»Grofica... malo poguma... trepetate kakor list... Tako — to je bolje. Da, obadva sta mrtva, in cesarica misli, da po vaši krivdi. Smilite se mi, revica, kajti v strašnem položaju ste,« je rekel zdravnik in glas se mu je tresel.

»Ali jaz sem nedolžna,« sem vzkliknila.

»Vse je znano na dvoru,« je rekel resno. »Tajna policija je razkrila, da ste bili Rudolfova zaupnica in da ste vi pripeljali Marijo Večero na dvor. Izvošček, ki vas je peljal tja, je priznal vse. Vendar povejte mi, prosim vas lepo, kar želi cesarica pred vsem vedeti. Ali je bil prestolonaslednik docela normalen pri vašem zadnjem razgovoru?«

Napela sem vse živce, da odgovorim. »Ne, ni bil.« Nato pa je izbruhnila vsa moja nagromadena bednost. »Pravite, da vedo na dvoru vse. Ali pa cesar in cesarica tudi vesta, kako grdo so ravnali z menoj? Bila sem orodje v tej zadevi, ko so ga imeli za norca. Prevarili so me skozinsko... Pojdem k cesarici. Nočem, da bi me po krivem obsojali.« Glas se mi je povzdignil do kričanja in je utihnil v krčevitem ihtenju.

Dr. Wiederhofer me je pustil nekaj hipov jokati.

»Pogum, pogum, draga grofica! Prepričan sem, da ste govorili resnico. Najbolje storim, ako vam povem vse, kar se je zgodilo. Ali, to je grozna zgodba.« (Dalje prihajajo.)

JULIJ MEINL, UVOZ KAVE IN ČAJA

LJUBLJANA

Fino francosko olje prmissima

Vinski kis

Čokolada in kakao

Sardine najboljše vrste

Kond. mleko s sladkorjem

Fino desertno vino Malaga

1 liter K 24.—

Rum — Cognac

Likerji

Marmelada

Keksi

Riz

Razpošljaja po celem kraljestvu od 5 kg naprej franko. — Cene nizke. — Na debelo popust. — Ceniki se sedaj ne razpošiljajo.

Dražba.

12. t. m. ob 10. uri dopoldne prodajalo se bode potom javne dražbe v vojaški klavnici v Ljubljani, Mesarska cesta.

43 komadov govejih kož in 800 kg loja.

Uprava vojaške klavnice.

Išče se v stalno službo

spreten knjigovodja ali knjigovodkinja

samostojen vesten delavec, dober korespondent, vešč slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi.

Ponudbe s plačilnimi zahtevami in prepisi spričeval na gosp. Fric Zemljiča, veletrgovina z vinom v Ljutomeru, Slovenija.

S. Potočnik, Šelenburg-ova ul. 6

I. nadstropje

naznanja cenj. damam in gospodom, da je dobil iz Francije

prvi zvezek najnovejše mode!

Izdelujejo se kostumi, francoske toalete, obleke za gospode natančno po modelih.

Moderniziranje oblek za gospode in dame.

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril

„I. Jugoslovansko posredovalnico za prodajanje in nakupovanje posestev in hiš v Sloveniji, s sedežem v Celju“.

Miloš Komeričky, Celje

Benjamin - Ipavčeva ulica števil. 12.

Kolumbia kanditi

karton 17 kron.

Naprodaj pri

Fran Medica, Ljubljana,

Tržaška cesta 4.

Istotam več raznovrstne cikorije, metelj, krtač itd.

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje

kupuje vsako množino

„D R A V A“ lesna trgovska in industr. družba z o. z. v Mariboru.

Išče se:

poslovodja, popolnoma samostojen v mešani trgovini in z deželnimi pridelki;

samostojna kontoristinja, zmožna slovenske, nemške, po možnosti tudi laške in francoske korespondence;

samostojna prodajalka, starejša zanesljiva moč.

Lastnoročne pisane oferte z referencami in vsemi zahtevki je poslati pod šifro „STALNA SLUŽBA“ na I. Jugoslovanski anončni in informativni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabr. 5.

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE
drž. toplice Dobrna pri Celju

(preje Neuhaus bei Cilli, Steiermark)

vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini.

MAJ—OKTOBER.

„DRAVA“, lesna trgov. in industr. družba z o. z. v Mariboru

nudi **pohištvo**

lastnega izdelka in sicer

spalne sobe

v vsaki množini, obstoječe iz 2 dvokrilnih omar s predalom, 2 postelj, 2 nočnih omaric, 1 umivalnik z zrcalom, 1 mize in 4 stolic. — Cena kompletne sobe v hrastovi, bukovni, mahagonovi ali orehovi imitaciji svetlo ali medlo **K 2900.—**

Permanentna izložba se nahaja v dvorani družbe Tegethoffova c. 51. — Popolne opreme za hotele in sanatorije.

Brašno pšenično broj „Og“ i za kuhanje, kao i la medeni Pугlieser rogači, te laštilo za cipele prispjelo kod

agenturne i komisijonalne radnje

NORBERT WEIS, Zagreb

Bakačeva ulica 4. Telefon br. 7-33.

REPNO SEME

pristno kranjsko po K 15.— za kilogram in

rdečo deteljo

„Inkarnat“ po K 6.— za kilogram

razpošilja po povzetju po 5 kg po pošti ali večje množine po železnici tvrdka

Ant. Stergar v Kamniku.

Novo otvorena fabrika šešira i kapa

u Sarajevu.

Javlja pošt. trgovcima iz mesta i sa strane, da je otpočela svoj rad, i da imade na stovarištu uvek gotove letnje kao i zimske robe. Naruče izvršuje brzo i tačno. Cene solidne. Moli za poverenje kao i naruče. S poštovanjem

Nikolić i Papaj

Mašičeva ulica broj 3, Novo Sarajevo.